

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

☎: 1139 Budapest Teve u. 4-6., 1903 Bp. Pf.: 314/15
☎: 33-104 fax: 33-303 ☎/fax: 443-5733 ✉: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/724– /2012. RP.
Előadó: dr. Nánási Zoltán

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **budakeszi** lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárásban – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 391/2012. (XI. 7.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (1027 Budapest, Csalogány u. 47–79., 1539 Budapest, Pf. 632.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326.§ (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdés a) pontja).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Pest Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos a Panasztestületnél 2012. június 14-én személyesen megjelenve, panaszát jegyzőkönyvbe mondva élt panasszal a vele szemben 2012. június 6-án Budakeszin és Budaörsön foganatosított rendőri intézkedés ellen.

A panaszos a meghallgatásán előadta, hogy 2012. június 6-án este a Budakeszi, Batthyány u. 57. számhoz rendőri intézkedést kért, mert élettársának, L. G.-nak fele arányú tulajdonát képező kocsmából – mely a panaszosnak és L. G.-nek házával közös telken áll –, hangos zene szűrődött ki. A panaszos, amikor élettársát a földön fekvő, látszólag eszméletlen állapotban megtalálta, rendőri segítséget kért. A panaszos sérelmezte a kiérkező rendőrök fellépését, magatartását, valamint azt, hogy az élettársát állítólagosan bántalmazó N. T.-vel szemben nem intézkedtek.

A panaszos ezt követően, 22:30 óra körüli időben ismételt rendőri intézkedést kért, ekkor őt előállították a Budaörsi Rendőrkapitányságra azzal a gyanúval, hogy N. T.-t bántalmazta. Elmondta, hogy az intézkedés kezdetén nem ismertették a jogait, valamint az intézkedés okát és célját. Bilincs alkalmazására nem került sor vele szemben. A panaszos elmondta, hogy a rendőrségen elvették tőle személyes tárgyait és egy „cellában” helyezték el. Amikor ő kopogott, hogy klausztofóbiája miatt fullad, egy doktornő, valamint egy civil ruhás úr jelentek meg, akik vizsgálatokat végeztek rajta. Eközben egy „férfi rendőr” végig a helyiségben tartózkodott.

A panaszost, állítása szerint végül nem hallgatták meg, hanem sor került a szabadon bocsátására, de mivel ez éjjel 4 órakor történt, nem tudta, hogyan jusson el Budaörsről Budakeszire. A panaszos jogi képviselője (ügyvédje) kiértékelését is kérte, melyet megtagadtak, élelmezéssel kapcsolatban nem nyilatkoztatták, valamint azt sem közölték vele, hogy előreláthatóan meddig tart majd az előállítás.

A jegyzőkönyvben foglaltak szerint a panaszos az alábbi részcsелеkményeket panaszolta:

- a vele szemben első alkalommal foganatosított intézkedés tényét, valamint az intézkedő rendőrök fellépését, magatartását,
- előállításának tényét, jogairól és az intézkedés okáról és céljáról való tájékoztatás elmaradását,
- a vele szemben folytatott orvosi vizsgálat körülményeit,
- meghallgatásának elmaradását,
- jogi képviselője értesítésének, valamint az élelmezésről való nyilatkoztatásnak az elmaradását.

II.

A Panasztestület állásfoglalásában alapjog súlyos sérelmét állapította meg és azt megküldte részemre. Erre tekintettel hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint az Rtv. 93/A. § (6) és (7) bekezdésén alapul.

A Panasztestület arra a megállapításra jutott, hogy jogszerű volt a panaszos előállítása. A panaszos előállítása során végzett eljárási cselekményeket – elhelyezés, orvosi vizsgálat, tanúkihallgatások, gyanúsított kihallgatás, dokumentáció elkészítése – figyelembe véve a Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az előállítás 5 órás időtartama nem aránytalanul hosszú, ezért emiatt nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapjoga.

Tekintettel arra, hogy a panaszosi és rendőri állítások a tájékoztatás tekintetében ellentmondóak, és ezen ellentmondást egyéb bizonyítási eszköz hiányában a Panasztestület nem tudta feloldani, a Panasztestület arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

Ugyancsak nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoga az étkezésre vonatkozó nyilatkoztatásával összefüggésben, valamint a Panasztestület szerint az intézkedés egészében véve nem volt részrehajló, így a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga emiatt nem sérült.

Az ügyvéd kiértékelése kapcsán elhangzott, a panaszos által sérelmezett kijelentések („*van sárga cédulája?*”, „*ez nem a Columbo*”) miatt a Panasztestület úgy foglalt állást, hogy a panaszos által sérelmezett kijelentés sértette a panaszos emberi méltósághoz való jogát. A Panasztestület arra a megállapításra is jutott, hogy az orvosi vizsgálat lebonyolítása kapcsán sérült a panaszos emberi méltósága.

A Panasztestület megítélése szerint ezen jogsérelmek elérik azt a szintet, mely az állásfoglalásnak az országos rendőrfőkapitány részére történő megküldését indokolják.

III.

Az eljárás során az alábbi bizonyítékok alapján állapítottam meg a döntésem alapjául szolgáló tényállást:

- a panaszjegyzőkönyv (2 lap);
- a panaszossal szemben intézkedő rendőr 13010-100/698/2012/ált. sz. jelentése (2 lap),
- a panaszossal szemben intézkedő rendőrök 13010/5748/2012/id. sz. jelentése (2 lap),
- 13010/5748/2012/id. sz. jelentés elfogás végrehajtásáról valamint igazolás az előállítás időtartamáról (3 lap),
- a panaszos gyanúsított kihallgatásáról szóló 13010/5748/2012/id. sz. jegyzőkönyv (4 lap),
- „Nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről” c. irat másolata (szám nélkül, 1 lap),
- napi tevékenységről szóló, 13010-100/698-17/2012/megk. számú jelentés (1 lap),
- 13010/7200/2012/id. sz. rendőri jelentés (1 lap),
- 13010-100/698-22/2012/megk. sz. összefoglaló jelentés (4 lap),
- 13010-100/698-3/2012/megk. sz. rendőri jelentés (1 lap).

1. A panaszos sérelmezte a vele szemben foganatosított intézkedések (igazoltatás, elfogás, előállítás) jogalapját, tényét, okát és célját, valamint az intézkedő rendőrök fellépését és az intézkedés hangnemét.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján:

(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. (...)

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján:

A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, valamint

b) az igazoltatott személyt – annak választása szerint – lakcímének, tartózkodási helyének a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímre, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel.

Az Rtv. 30. § (1) bekezdése alapján:

A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

Az Rtv. 31. §-a alapján:

(1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

(2) A ruházat átvizsgálását — halaszthatatlan eset kivételével — az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.

Az Rtv. 33 § (1) bekezdés a) pontja alapján:

A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek.

A panaszossal szemben első alkalommal 2012. június 6-án 22:15 órakor került sor intézkedésre, melyre az adott okot, hogy az „erősen illuminált állapotban lévő” panaszos és a presszó tulajdonosa, N. T. szóváltásba keveredtek. A bejelentés tárgyában intézkedésre (igazoltatás) és a felek figyelmeztetésére került sor, melyet követően az intézkedő rendőr a helyszínről eltávozott.

A panaszos elfogásának végrehajtásáról szóló jelentés (13010/5748/2012/id.) alapján a panaszos elfogására a másodszori intézkedés alkalmával (23:00 órakor) azért került sor, mert a telkén működő presszó tulajdonosát, N. T.-t (aki bérlő volt) tetteleg bántalmazta, melynek során a sértett a fején sérüléseket is szenvedett.

Az esetről készült részletes jelentés (13010-100/698-22/2012/megk.) szerint az intézkedés megkezdésekor a rendőr közölte az előállítás (elfogás) tényét, okát (*szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követő elfogás*), célját, valamint a jogorvoslati lehetőségekre való figyelmeztetést is, ezt követően felhívta rá a panaszos figyelmét, hogy a rendőri intézkedésnek köteles alávetnie magát. A rendőrségre történt beszállítást követően az ügyeletes tiszt is elmagyarázta a panaszosnak, hogy cselekménye jogsértő volt, így azzal kapcsolatban őt a megfelelő eljárás keretében felelősségre fogják vonni.

Megállapítom, hogy a panaszos magatartásával kapcsolatosan a rendőröket az Rtv. 13. § rendelkezése alapján mindkét alkalommal intézkedési kötelezettség terhelte, melynek eleget is tettek.

A fentiekre tekintettel **megállapítom, hogy a panaszossal szemben foganatosított elfogás és előállítás – az idézett törvényhelyekre is figyelemmel – nem tekinthető alapjogsértőnek, így panaszának ezen részét elutasítom.** Nem alapjogsértők ezen intézkedések azért sem, mert az időtartamuk (5 óra) során foganatosított, azonnali eljárási cselekmények a szabadságkorlátozást szakmailag is indokoltá tették.

Elutasítom továbbá a panasznak az intézkedés hangnemét kifogásoló részét is, mert a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök (rendőri jelentések) tartalma alapján nem merült fel olyan körülmény, mely az ezekben foglaltak valóságtartalmát kérdésessé tenné. A 13010/7200/2012/id. sz. rendőri jelentés tanúsága alapján: *„Az intézkedés során én és kollégáim a panaszosokkal ittas állapotuk és egymás felé tanúsított indulatos viselkedésük ellenére is higgadtan, tisztelettudóan beszélünk.”*

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése alapján, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, a rendőri jelentésekben foglaltakat fogadtam el.

2. A panaszos sérelmezte a vele szemben foganatosított előállítás során történt orvosi vizsgálat körülményeit.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése alapján:

A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 18. § (2) bekezdése alapján:

A rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

A rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM. rendelet 17. § alapján:

(1) A fogvatartottat zárkában elhelyezni csak előzetes orvosi vizsgálat után, az orvosi vélemény figyelembevételével lehet.

(2) Az előzetes orvosi vizsgálat során az orvosnak írásban kell állást foglalnia abban, hogy a fogvatartott egészségi állapotára figyelemmel elhelyezhető-e a fogdában, illetőleg elkülönítése indokolt-e.

A panaszosnak a Budaörsi Rendőrkapitányságra történt beszállítását követően sor került az ügyeletes részére történő átadására, ruházatának átvizsgálására, jogairól történő ismételt tájékoztatására, valamint az előállító helyiségben történő elhelyezésére. A panaszos orvosi vizsgálatára egy másik, előállított személy (L. G.) vizsgálatának elhúzódása, valamint kórházba szállításának elrendelése miatt csak 01:00 órakor került sor. A vizsgálat idejére az előállító helyiség ajtaját behajtották, a megfigyelésre szolgáló biztonsági kamerát kikapcsolták. A vizsgálat ideje alatt a panaszoson kívül a vizsgálatot végző doktornő, az asszisztense (férfi), valamint egy rendőr hölgy voltak jelen (aki arra is vigyázott, hogy a helyiségbe illetéktelen személy ez idő alatt ne léphessen be). A 13010-100/698-17/2012/megk. sz. jelentésben foglaltak alapján megállapítható, hogy a vizsgálat azért az előállító helyiségben zajlott, mert a fekvő állapotban történő ellátást az orvos kérte. A helyiségbe ez idő alatt a bent tartózkodó orvosi személyzeten, valamint az őrzést végző, a panaszossal azonos nemű rendőrhölgyön kívül senki nem lépett.

Az Rtv. a testüreg (18. §), valamint a ruházat (31. §) átvizsgálása tekintetében ír elő a jelen lévő személyek nemére nézve többlet-rendelkezéseket, arról azonban nem rendelkezik (nem is rendelkezhet), hogy az orvosi ellátást végző, egészségügyi képesítéssel rendelkező személyzet csak a vizsgált személlyel azonos nemű személyekből állhat. Ez olyan munkaszervezési kérdés, mely nem a rendőrség felelősségi körébe tartozik (tehát nem az Rtv. szerinti rendőri intézkedés, így jelen eljárásban nem is vizsgálható), illetőleg a panaszolt esetben a rendőrség munkatársai mindent megtettek annak érdekében, hogy a panaszos orvosi vizsgálata a vonatkozó rendőrszakmai előírásoknak megfelelően történjék (különös tekintettel arra, hogy a jelen lévő férfi az orvosi, nem pedig az őrzést végző személyzet részét képezte).

A rendelkezésre álló bizonyítási eszközök alapján megállapítom, hogy a panaszoson – részben a saját kérésére – elvégzett orvosi vizsgálat nem történt szemérem sértő, vagy megalázó módon, így **panaszának az orvosi vizsgálat lefolyásával kapcsolatos részét elutasítom.**

3. A panaszos sérelmezte, hogy őt előállításának tartama alatt nem hallgatták meg.

A bizonyítási eszközök között rendelkezésre áll a panaszos gyanúsított kihallgatásáról szóló 13010/5748/2012/id. sz. jegyzőkönyv, melynek tanúsága szerint a panaszost 2012. június 7-én 03:32–03:48 óra közötti időben gyanúsítottként kihallgatták.

A fentiek alapján a panasznak ezen részét – mint alaptalant – elutasítom.

4. A panaszos sérelmezte, jogi képviselője értesítésének, valamint az élelmezésről való nyilatkoztatásnak az elmaradását.

A rendelkezésre álló, szám nélküli *Igazolás rendőrségi előállítás időtartamáról* című, a panaszos saját kezű aláírásával ellátott okiraton szerepel, hogy a panaszos „hozzátartozója/képviselője kiértékelését kérte”, valamint „élelmezést nem kért”.

A panaszossal szemben foganatosított intézkedésekről szóló, az ügyeletes tiszt által tett, 13010-100/698-3/2012/megk. sz. jelentésben olvasható: „Tájékoztattam, hogy előállítására tényéről az általa megnevezett személyt (...) tájékoztatom. Hogy a hölgy megnevezett-e valakit, arra már nem emlékszem, de amennyiben igen, úgy ez biztos megtörtént (ha a számon elérhető volt a hívott), mert ennek minden esetben eleget teszünk”. A jelen közigazgatási hatósági eljárásban lefolytatott vizsgálat során nem merült fel olyan körülmény, mely az

ügyeletes tiszt által tett, idézett jelentés valóságtartalmát megkérdőjelezné, így a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök mérlegelése alapján megállapítom, hogy ha a panaszos hozzátartozója vagy képviselője értesítését kérte, az megtörtént.

A fentiek alapján az értesítés valamint az élelmezés elmaradását sérelmező panaszt elutasítom.

IV.

A Panasztestületnek az állásfoglalásában kialakított álláspontjával a határozat III. részében kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése, 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés *a*) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, a 13. § (1) bekezdése, a 18. § (2) bekezdése, a 29. § (1) bekezdése, a 30. § (1) bekezdése, a 31. §-a, a 33. § (1) bekezdése, a 92. § (1) bekezdése, valamint a 93/A. § (6)–(9) bekezdései;
- a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM. rendelet 17. §-a.

Budapest, 2013. február „ „

**Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**